

ÆGIR tíggju ár á baki

Leygardagin varð svimjifelagið ÆGIR í Klaksvík tíggju ár. Felagið varð sett á stovn 12. januar 1975. Á stovnandi aðalfundi vóru umleið 150 fólk og varð á hesum fundi samtykt at navn felagsins skuldi vera ÆGIR.

Teir fyrstu, ið mannaðu nevnd felagsins vóru Poul Nolsøe, Jógvan Ellingsgaard, Magnus Mikkelsen, Helgi Laksafoss og

Jóannes Klein. Poul Nolsøe hevur seinni verið formaður Svimsambands Føroya í nokur ár, men legði hann starv sitt niður á seinasta aðalfundi.

Hóast ÆGIR ikki er gamalt felag hevur tað sett sín stóra dám á svimjisøgu Føroya hetta tíggju ára skeið. Felagið var ikki meira enn eitt-tvey ára gamalt tá tað veruliga fór at gera vart

við seg og vinna hóp av kappingum. Svímjarar felagsins gjørdust so góðir, at teir vunnu nærum allar greinar tá kappast varð og varð tað tí mangan aftaná kappingar tosað um hvørjar svimjigreinar hini felöginu vunnu — tað var lættari, tí ÆGIR átti sigurharrarnar í meginpartinum av øllum kappingum.

Ofta varð sagt at or-

søkin til at Ægir var so nógv sterkari enn hini felöginu vóru góðu umstøðurnar hjá klaksvíkingum og er einki at ivast í at svimjihöllin, ið var einasta av sínum slag í sjeytiárunum, hevði sín stóra lut í dominansinum hjá ÆGIR, men hóast umstøðurnar hjá hinum felögunum eru batnaðar munandi seinnu árinum, so er ÆGIR framvegis sterk-

asta smimjifelag. Sigast má tó at munurin millum felöginu er vorðin minni.

Góðu úrslitini hjá ÆGIR bera tó boð um at felagið er livandi og hevur virknar limir.

At felagið er, og hevur verið virkið, sæst eisini av at tað hevur leitað út eftir fyri at fáa nýggjar ímulsir. Felagið hevur samstarv við svimjifeløg uttanlands og hevur eitt nú

havt vitjan av svímjarum úr vinarbýi Klaksvíks á Íslandi, Kópavogi. Svímjarar úr ÆGIR hava sjálvir verið á ferð í Íslandi og Skotlandi.

Ítróttarsösiálarin ynskir ÆGIR tillukku við teimum 10 árunum.

Kappingarnevndin umskipað:

Tríggir kappingarstjórar í staðin fyri ein

Kappingarnevndin hjá Fót-bóltssambandi Føroya er umskipað í mun til seinnu árin.

Sum tað sæst aðra staðni í blaðnum í dag, so er talið av liðum, ið luttaka í landskappingini vaksið munandi og hevur hetta m.a. havt við sær at arbeiðsbyrðan hjá kappingarstjóranum er økt í stóran mun. Fyri at bota um hetta hevur kappingarnevndin avgjørt at seta tríggjar kappingarstjórar í staðin fyri sum vanligt ein. Ein kemur at taka sær av eldru deildunum, t.v.s. frá fyrstu til nýggju 5. deildina, ið jú hevur

víst seg at hava stóran áhuga fyri felögunum. Ein kappingarstjóri verður so fyri liðini í yngstu deildunum, meðan tann triði kemur at taka sær av liðunum í gentu- og kvinnudeildunum.

Kappingarstjóri hjá vaksnamannadeildunum er Borge B. Hansen. Hjá yngstu deildunum er tað Julius Vest Joensen, ið er kappingarstjóri, meðan tað er Malan Mohr, fyrsta kvinna, ið er vald í Fót-bóltssamband Føroya, ið skal taka sær av kappingini hjá gentum og kvinnum.

Framhald av síðu 1

møguleikar teirra fyri at luttaka á skeiðum, sum ÍSF og sersambondini skipaðu fyri vóru smáir av tí at hesi skeið altíð vórðu lögð norðanfjørðs. Hetta hevði við sær, at tað var kostnaðarmikið hjá suðringum at luttaka av tí at teir afturat skeiðgjaldinum máttu gjalda fyri kost og innivist norðan fyri, og færði hetta m.a. til, at eitt felag av tí sama sendi fá umboð á skeið, sjálvt um tað í veruleikanum hevði hug at senda nógv fleiri.

Felöginu heittu tí á ÍSF-umboðini um at bera so í bandi, at fleiri skeið vórðu lögð í Suðuroy, soleiðis at tey kundu hava eins góðar møguleikar at luttaka sum ítróttafólk norðanfjørðs.

Hesa áheitan tók m.a. Ungdóms- og menningardeild ÍSF til eftirtektar og avgjørdi at skipa fyri so nevndum grundskleiði á

Tvøroyri vikuskiftið 25., 26. og 27. januar 1985.

Sambært Ungdóms- og Menningardeildina er ætlanin við tilikum grundskleiði at geva luttakarunum eina stutta grundleggjandi og felags útbúgving, ið hevur tað endamálið, at luttakararnir ognar sær ta neyðugu vitanina, ið kreyst fyri at kunna átaka sær eitt arbeiði sum leiðari og/ella instruktørur í ítróttarfelagi, og harafturat at skapa grundarlag fyri luttøku í framhaldandi skeiðum.

Innbjóðing varð send felögunum 17. desember 1984 og var seinasti møguleikin fyri at boðað frá luttøku settur til 11. januar 1985, men einki av felögunum í Suðuroy lat við seg koma. Eingin boðaði frá at tey ætlaðu at luttaka á skeiðinum.

Úr fót-bóltssøguni

Ítróttarsösiálarin fer nú undir nýggjan fastan teig, ið verður nevndur »Úr fót-bóltssøguni«. Hetta er teigur har vit fara at greiða frá føroyskum fót-bóltsslandsdystum og nýta vit bók hjá Arna Dahl sum keldu.

Arni starvaðist fleiri ár sum ítróttarskrivari á Dimmalætting og savnaði hann hesi ár saman ítróttarsøguligt tilfar fyri at geva hetta út í ætlaðari bókarøð, ið nevndist »Úr Føroya Ítróttarsøgu«. Fyrsta bind — og higartil einasta — av hesi ætlaðu bókarøð, ið nevndist »Úr Føroya Ítróttarsøgu — Landsdystir í fót-bóltri 1910-35 og 1948-73« kom út í 1974 og er tað við loyvi frá hovundanum at vit endurgeva brot úr hesi bók.

Arni Dahl gavst sum ítróttarskrivari á Dimmalætting miðskeiðis í sjeytiárunum, og er hetta kanska ein orsök til at hann ikki hevur givið út fleiri bind í ætlaðu roðini. At hann gavst sum ítróttarskrivari merkti tó ikki at hann gavst at skriva — evnini vórðu bert onnur. Arni hevur seinni givið út eina roð av bókum um bókmentasøgu Føroya, hesar bókur, seks í alt, bera felagsheiti »Bókmentagreinir«.

Kappingarhugurin hevur altíð ligið føroyinginum í blóðinum, gerandisdagur teirra var allur ein kapping: Tað ráddi um at vera bestur í øllum lutum, bestur gongumaður, bestur í bakka, bestur á báti osfr. Gerandisdagsverk teirra kundi bítast í ymsar ítróttargreinir: Renning á fjalli, kappróður á báti, fimleiki til bakka osfr., og tá teir høgtíðskvøld samlaðust í ávisari dansibýgd, varð farið í hjallin, har »Havið« skuldi lyftast — styrki roynast.

Tað, at ítróttarbrøgd og gerandisliv vóru so samantvinnað, var ivaleyst ein orsök til, at fyrstu felöginu, ið stovnst vóru, ikki fingi so ovurhonds góða móttøku: »Er tað ikki ónyttufjas at stovna feløg fyri at rokka ítróttarbrøgd, sum forfedrarnir útintu í gerandisdegnum?« Soleiðis mundu mong uttan iva hugsa, og so kom kanska størsti meinbogi fyri felöginu: Tá roynast skuldi at fáa til vega hóskaði øki til leikvøll, kom av álvara tvørleikin og moldarhugurin upp í mangan ein ánara, so at mangan gekk striltið at vinna á leikvallarspurninginum — hetta køvdi mangt felag, men tibetur, nokur hildu á, fingi teirra áhugamálið væl fram, og trettan ár aftaná stovnanina av fyrsta fót-bóltssfelagnum í Føroyum — TB — kann sigast, at gongd kom á fót-bóltsspælið. TB, HB, MB og Sandur vóru felöginu, ið leiktu fyrstu dystirnar, men enn var langt eftir á mál, og ikki fyrr enn í 1910/11 høvdu størstu felöginu tvegað sær hóskaði leikvøll.

Hóast sínámillum dystir høvdu verið leiktir frammanundan 1909 — HB-MB og TB-Sand — so má sigast, at ikki fyrr enn hetta ár kemur rættiliga gongd á. Hetta árið byrjar samstarvið millum táverandi størfelögin TB og HB. Dysturin fer fram á Tvøroyri og endar við javnleiki 2-2. Síðani tá hava hesi bæði feløg at kalla á hvørjum ár leikt tveir dystir sínámillum — ein á heimavølli og ein á útvølli.

Huga vit um tann veruleika, at gongd ikki av álvara kemur í fót-bóltssamstarvið millum føroysku felöginu fyrr enn í 1909, og at leikvallarspurningurin fyri flestu felöginu ikki er greiddur fyrr enn í 1911, má tað tykjast meira enn djavrt av føroyskum fót-bóltssoddamonnum at hætta sær á uttanlanda-ítróttarferð, serliga tá vit samstundis hava í huga, hvussu fjarðskotið hetta litla oyggjalandið lá frá meginlandinum, og hvussu út av lagi ólagaligt skipasambandið var um hetta mundið.

Men óvilkur stendur tann veruleiki, at føroyskt úrvalslið longu í 1910 er fót-bóltssferð yvri í Noregi. Hetta var ferð fyriskipað av Havnar Bóltfelag við viðbodnum leikarum av Tvøroyri og úr Miðvági.

Hesin dystur føroyinga yvri í Noregi gav stórtap — ikki var annað at vænta, men ikki mundi hetta vána úrslit vera orsök til, at fót-bóltsspælið heima í Føroyum árinu aftaná syntist verða niðri í aldur. Heldur var tað heimsbardagin fyrr, ið skapti hesa niðurgangandið, og neyðarárinu aftaná vóru ikki stórt frægari.

Ikki fyrr enn upp móti 1930 fer aftur at bragda, og í 1929 fæst so samband við Hetland og Ísland — grannatjóðir okkara. Hetta samband fær, hvat landsliðssamstarvi viðvíkur, bráan enda — bert í 1929 og 1930 verða fyrirleikaðir landsdystir — hóast samstarv millum feløg úr londunum heldur fram. HB hevur hetlendingavitjan í 1933, TB fær vitjan frá KR úr Íslandi og er sjálvt á Íslandsferð — 1938-39.

Annar heimsbardagi var eins og hin fyrri fullkomuliga forðandi fyri landsliðssamstarvi landanna millum. Ikki fyrr enn trý ár aftaná krigsløk — í 1948 — verður gamla sambandið við Hetland uppafturtikið, og hevur verið leikt toluliga regluliga árinu higartil. Ísland B kemur í samstarv við Føroyar í 1959, í 1968 koma Orknøyingar eisini við og í 1972 verður fyrsti landsdystur Føroya móti Íslandi A leiktur.